

Сарлавҳага чиқарилган сатр элимизнинг суюкли фарзанди, чинакам халқ шоари Муҳаммад Юсуф шеъридан олинганини биласиз. Биз буни бежиз келтирмадик. Сабаби шундаки, куни кечада "Менинг юртим" телеканалида бир фильмга кўзимиз тушди. Биш ролларни Ўзбекистон-

Ўзи кўшичиларимизнинг чет эл мусиқаларини уялмай ўзлаштираётганинги локайдар, қарашга ва ҳатто олишишга одатлангандик. Энди хориждан нусха олиш навбати киночиларга этибида-да, деб ўйладик. Биттагина мисол билан бутун бошли ўзбек кино санъатига маломат кильмадиган, дейсизим? Эх, қани энди биттагина бўлса! Таассуфки, кўчирамашлик иллати кино санъатимиз, аникрои, саноатимизда ҳам урчиб бораляпти-да. Масалан, режиссёр Рама Мозли томонидан 2011 йил суратга олинганинг "Чойнак учун миллион" фильмни сюжетини ҳам уялмайнетмай кўчириб олишиб, азматлар. Эслаган бўлсангиз керак: эр-хотин бир-бира газа озор етказса, сехрли чойнакдан пул ёғилаверади...

Үргилик, йўг-е, юмшатиб айтганда "ўзлаштириш санъати"га яна битта намуна: жорий йил баҳорида шов-шувлар билан премьера қилинган "Хамроҳ" (режиссёр ва сценари музалифи Акорам Шоҳназаров) фильм. Унинг воқеалари қаердан олингандариз? Ҳаётдан эмас, албатта! Ушбу кинокартика сюжетини устосан санъатшунос Шуҳрат Ризаев билан қарашларимиз ҳамоҳанг: "Биласими, фильм номини "Пўшт, Америка келаётпичи", деб кўйган бўлардим. Фильм давомида фадат инглизча кўшиклар янгради. Сўнгига Адиз Ражабовининг қархонаси: "Унинг айни севганинида эди, холос", дейди. Ваҳонки, Юлдуз Рахабова ва Бобур Йўлдошевининг қархононлаги севгиси етарила кўрсатилмаган. Қолаверса, қандай қилиб олиб, уйидан

да хизмат кўрсатган артист Мирза Азизов ва бошқа таниқли актёrlар талқин этган. Хуллас, ушбу фильм воқеалари ҳинодларнинг 1989 йилда суратга олинганинг "Сени севдим" киноасаридан айнан кўчирилган.

«Ўрток "Ўзбекфильм", халқинг кутар сўз...»

қўллаб-куватлаб, айтиш мумкини, "Хамроҳ"даги ҳолатлар таниқли режиссёр Марк Утерс томонидан 2005 йилда тасвирга олинганинг "Еру осмон орасида" фильмидан кўчирилган. Қалбаки нусха сифатида баҳоландиган бундайдо ўзлаштиришлар ўзбек томошабинига нима бeraди? Ушбу саволга жавоб борасида ҳам тажрибали санъатшунос Шуҳрат Ризаев билан қарашларимиз ҳамоҳанг: "Биласими, фильм номини "Пўшт, Америка келаётпичи", деб кўйган бўлардим. Фильм давомида фадат инглизча кўшиклар янгради. Сўнгига Адиз Ражабовининг қархонаси: "Унинг айни севганинида эди, холос", дейди. Ваҳонки, Юлдуз Рахабова ва Бобур Йўлдошевининг қархононлаги севгиси етарила кўрсатилмаган. Қолаверса, қандай қилиб олиб, уйидан

қочиб кетган қархонон қизни дунёдан бегубор бўлиб ўти, дейши мумкин? Бегуборлигига ким кафолат беради? Адиз Ражабовининг қархонон қизни ва қаердан келиб қолди ўзи? Бундайдай мавзудаги фильмларни катта экранга чиқаришдан аввал менталитет, қадриятларимиз ҳақида ўлаш керак... Режиссёр Адиз Ризаев билан қарашларимиз ҳамоҳанг: "Биласими, фильм номини "Пўшт, Америка келаётпичи", деб кўйган бўлардим. Фильм давомида фадат инглизча кўшиклар янгради. Сўнгига Адиз Ражабовининг қархонаси: "Унинг айни севганинида эди, холос", дейди. Ваҳонки, Юлдуз Рахабова ва Бобур Йўлдошевининг қархононлаги севгиси етарила кўрсатилмаган. Қолаверса, қандай қилиб олиб, уйидан

хайрон бўлиб қолдим! Нима эмиш, бадий фильм ишламоқчи бўлган кишидан режиссёrlарни таалаб қилиш бадий кенгаш ваколатига кирмасмиш, кино саноати ортидан пул ишлайман, деган тадбиркорларга қаршилик килиб бўлмасмиш! Барака топтур, агар шу галларингиз ўринни бўлса, нима қиласиз бадий кенгашда? Ҳар ким ҳоҳлаган киносини олиб, кўрсатиб юравермайдими? Йўқ ва яна йўқ! Майли, сиз айтганча, кимдир (қайси соҳа вакили бўлишидан, маълумотидан қатъи назар) фильм суратга олверсинг, бош ролларга ўғилкизи, набираларини, кўни-кўшинисини таклиф этсинг. Алқисса, тайёр "фильм"ни битта диска ёзиб, ўз уйда истаганча кўраверсан. Борингки, қариндошуругларига ҳам тарқатсан. Бу жа-раёнларга тўсқинлик қилиша

тадбиркорларни тақорлайвериб, ҳадиси-ни олди, уни жуда тез ва

У курашчи бўлишини орзу қиларди. Тақдирнинг синовини қарангти, автоҳалокатда чап қўлидан айрилди, Ота-онаси боланинг кўнгли ўксимасин деб, уни мурабабига топшириди. Аммо, боланинг кайфияти жуда тушкун эди, "Мендан қанақа полвон чиқарди", деган ўй мисига ўрнашиб олганди. Устози эса, агар у етарли даражада шуғулланса, ҳатто чемпион бўлиши мумкинлигини айтди. Бола бу гапга у қадар ишномади-ю, лекин юрагида умид учқунлади.

Мурабабий биринчи машғулотда ўнга ўнг кўли билан рақибни тутиб, устидан ошириб ерга уришини ўргатди. Иккичи, учинчи ва ундан кейинги машғулотларда ҳам факат шу хилда шуғулланишиди.

Бола бир хил ҳаракатни қайтараверишдан зерида. Бир куни устози уни мусобақага ёэдирди. Бола бу хабарни эшишиб, эсанкиради:

- Рақибларни биринчи уринишида ёки мени

хеч кимнинг ҳақи йўқидир, эхтимол. Буёги ижод эркинлиги! Лекин оиласиб "киноасар"ни катта экранга олиб чиқиш ёки телевизордан намойиш этишига зинхор йўл кўйиб бўлмайди. Бадий кенгаш мана шу босқица тўғон бўлиб, бемаза хотката фильмларни тутиб қолиши шарт ва зарур! Бир-иккى ҳомий манфаати учун олинган тасвирилар кетма-кетлигини (уарни чинакам фильм дейшишга тилим бормади) миллионлаб томошабин кўришга мажбур эмас!

Унвонлар жаранглаб

унвонга тегди,

Димоқлар юксалиб

осмонга тегди.

"Ўзбекфильм", чўтчагинг

жонга тегди,

"Ўзбекфильм", чўтчагинг

жонга тегди...

Муҳаммад Юсуф шеърини эслатишидан мақсад "Ўзбеккино" агентлиги мутасадиларни танқид қилишас, асло! Каттао кичикини экранларимизга кинофильм деб тикиширилаётган кўпигина бачканя яратицларга мурносос бўлмаслика давват этишидан иборат.

Таниқли кино режиссёrimиз Зулфиқор Мусоқов субхатларнинг бирида: "Мен касбимни деле-тантлардан киззанаман!", деганди. Миллионлар санъати бўлган кинони, экранларимизни хонтахатчи "ижодкор"лардан киззанамайлик, асрарлик! Ёлқин Тўйинев, Аюб Шаҳбиддинов каби наққирон режиссёrlаримиз янги, яхши асарларни кўпроқ суратга олишига имкон берайди.

Кўйнинг тўла ҳикмат,

кўйнингта кўл чўз,

ўртоқ "Ўзбекфильм",

халқинг кутар сўз!

Шоир ёзгандек, ўзбек кино санъатининг кўйини тўла ҳикмат!

Фақат ани шу хазине капитини

истеъодиди режиссёrlаргагина топшириш керак, бизнингча!

Шоира БОЗОРОВА,

"Тошкент ҳақиқати" мухбири.

Спорт/Спорт/Спорт/Спорт

БОКСЧИЛАРИМИЗ ЯНА ШОҲСУПАДА

Тайланд пойтахти Бангкок шаҳрида бокс бўйича ёшлар ўтасида ўтказилган Осиё чемпионати ўзбекистон терма жамоаси гала-баси билан якунланди.

Қитъамизнинг йигирмадан зиёд мамлакатидан келган энг истеъодиди боксчилар иштирок этган мусобақада ютириз шарафидан хўимояни кўпиган чарм кўлқон устарлари ўзбек бокс мактаби Осиёда етакчи эканини яна бир карра исботлашди.

Осиё чемпионатида катнашган ўн нафар боксчимиздан сакизистаси финал жангларида рингга киради: "Мен касбимни деле-тантлардан киззанаман!", деганди. Миллионлар санъати бўлган кинони, экранларимизни хонтахатчи "ижодкор"лардан киззанамайлик, асрарлик! Ёлқин Тўйинев, Аюб Шаҳбиддинов каби наққирон режиссёrlаримиз янги, яхши асарларни кўпроқ суратга олишига имкон берайди.

Кўйнинг тўла ҳикмат,

кўйнингта кўл чўз,

ўртоқ "Ўзбекфильм",

халқинг кутар сўз!

Шоир ёзгандек, ўзбек кино санъатининг кўйини тўла ҳикмат!

Фақат ани шу хазине капитини

истеъодиди режиссёrlаргагина топшириш керак, бизнингча!

Шоира БОЗОРОВА,

"Тошкент ҳақиқати" мухбири.

ОРОМГОХДА БАЙРАМ

Паркент туманидаги "Машъал" болалар оромгоҳида "Софлом турмуш - ҳайтимиз пойдөвони" шиори остида спорт мусобақаси ўтказилди.

Ўзбекистон Хотин-қизлар кўмитаси изо-ришига қартилган, дейди Республика Хотин-қизлар кўмитаси раиси ўринбосари Ш. Нурматова, - Аҳоли репродуктив саломатлигини мустаҳкамлаш, оналик ва болаликни муҳофаза қилиш, аввало, келажагимизга кўрсатилаётган алоҳида фамхўрликнинг амалий ифодасидир. Зеро, соғлом фарзанд - соғлом оила-да улғаяди, соғлом мухит - соғлом жамият асоси эканини аллаҳа шашасиди.

Мамлакатимизда ёш авлодни жисмонан соғлом, маънан етук ва юксак интеллектуал салоҳияти инсонлар этиб тарбиялаш, уларнинг замонавии билимли олиши, касб-хунар эгаллаши учун зарур шароитлар яратишга алоҳида эътиборланади.

Оромгоҳларда бундай тадбирларни ташкил этишади мақсад ёшлардаги тақдирларни тақдирланади. Оромгоҳда дам олаётган болалар борининг тайёрланган концерт дастури барчада катта таассурот қолади.

А. МУСАЕВ,
ЎзА мухбири.

Роботлар учун тери

АҚШнинг Миннесота университети олимлари кўчма сенсор курилма ишлаб чиқишиди. У роботларга атроф-мухитни худди тирик жонзотларнинг тери сеъзисидаги каби хис этиш имконини беради.

Етакчи тадқиқоти Майкл Макаллайнинг сўзларига қараганда, "бионик тери" деб аталувчи бу материал электрон сенсорларга эга. Янги ихтиро роботлар хизматидан фодайланиётган турли соҳаларга кенж жорий этилиши мумкин. Олимнинг фикрига, бу тери жарроҳ роботларни такомиллаштириб, мураккаб операцияларни янада аниқлик билан ўтказишга ёрдам беради.

Фирдавс УВАЙТОВ тайёрлади.

Нега шундай деймиз? Бошга бало бўлди

Бу ибора бир ишни ўйламай қилдими, катта ташвиши ортириб олдим, энди ундан кутулишим мушкул, деган мазнода ишлатилади.

"Бало" мажхул атами бўлиб, ташвиш, оғрик, гашни келтирувчи, ёқимиз тушунчаларига яқин келади. Бирор киши сикилиб турганди: "Нима бўлди?", деб сўрасанги: "Бало бўлди, дард бўлди" жавобини ўзгаситасиз.

"Бало" сўзи ижобий маънода ҳам келади. Базиларнинг ёч ким кутмандан уддабуронлик қилишидан хайратланиб, кузатиб турганди: "Бало-ку", дейишиди. Бу мақтоз сўз зехни ўтиқ ёшлар, болаларга нисбатан ҳам ишлатилади.

"Бошга бало бўлди"нинг ўрнига "бош оғриғи", "жонга тегди", "бошимга бало ортиридим" иборалари ҳам кўлланилади.

Н. ТОҲИРОВ тайёрлади.

«ҚУЁШЛИ»НИНГ ЁЗИ ҚУВОНЧЛИ

МОНАН ЧИНЧИШИ, ўз вақтларини мароқли ўтка-зашлари учун барча ша-роитлар, рақибни таъришида. Масакнимизда болаларнинг санъатинида эди, мус